

Frysklab, het eerste mobiele FabLab van de Bibliotheek

Jeroen de Boer, projectleider FryskLab

Bibliotheekservice Fryslân (BSF) is met FryskLab in Europa de eerste bibliotheekorganisatie die zelf een FabLab opzette. FryskLab is een mobiel FabLab, ondergebracht in een voormalige bibliobus. BSF zet deze voorziening vooral in binnen het onderwijs en verwacht daarmee een impuls te geven aan de economische bedrijvigheid in Friesland.

LEREN DOOR TE MAKEN

We lieten ons van tevoren niet beperken omdat nog niet alles in kunnen en kruiken was. Wel gaven we aan wat we wensten en maakten we duidelijk dat we de wijsheid in pacht hadden. In februari 2013 organiseerden we daarom een kennissessie, waarvoor we geïnteresseerden en potentiële partners uitnodigden. Een schoolklas ging aan de slag met digitaal speelgoed. Vanaf dat moment was het duidelijk dat we iets moois in handen hadden.

Aan de basis van het project lagen twee vragen: Waarom willen we iets met digitale fabricage in de provincie Friesland? En, cruciaal: Waarom doen we dit als bibliotheekserviceorganisatie? Het is een provinciale uitdaging om goed gekwalificeerde (technische) arbeidskrachten op te leiden en vast te houden. Niemand keek als mogelijke oplossing echter naar het wereldwijde FabLab-netwerk. Wij als bibliotheek wel, voortkomend uit de noodzaak onszelf opnieuw te positioneren. Met FryskLab leren kinderen en jongeren aan de hand van digitale fabricage hun eigen ideeën vormgeven. Hiermee willen we twee vliegen in één klap slaan: hen enthousiasmeren voor moderne technologie en ze kennis laten maken met 'het kennis maken en delen van de toekomst'.

FryskLab bouwt voort op de inspirerende filosofie van de Library as Platform. Het verschijnsel FabLab is een prachtige manifestatie van een andere rol van de bibliotheek, zonder afstand te nemen van de kernwaarde: het overdragen van kennis en informatie. Dit zonder je daarbij te laten beperken door de fysieke vorm van de bibliotheek, maar wel heel goed te kijken naar de lokale wensen en uitdagingen.

SAMENWERKING

Omdat BSF haar investeringsagenda voor 2013 al had vastgesteld, waren we verplicht te zoeken naar andere financieringsbronnen. Daarin zijn we tot nu aardig succesvol geweest. Gemeente en provincie maakten het mogelijk om te investeren in de aankoop van een bibliobus en FabLabinrichting. De Nederlandse bankverzekeraar SNS REAAL honoreerde een

aanvraag voor ontwikkeling van een onderwijslespakket, specifiek gekoppeld aan lokale thema's als watertechnologie en duurzaamheid.

Dankzij Stichting Pica bieden we FabLabs ook iets. Onze ervaring in het structureren van informatie resulteerde in een gehonoreerd voorstel om aanwezige data binnen FabLabs als linked open data beschikbaar te maken.

Het Sectorinstituut Openbare Bibliotheken (SIOB) ondersteunt 'Fab the Library!'. Met deze modulaire workshopreeks ondersteunen we bibliotheken (zeker ook in Vlaanderen) in hun wens zelf een FabLab op te zetten.

WERELDWIJDE BELANGSTELLING

In 2013 hebben we FryskLab op vele plekken gepresenteerd. Dankzij de inzet van sociale media en een reguliere nieuwsbrief begon de telefoon te rinkelen met verzoeken om inzet op scholen. We waren ook aanwezig op *Informatie aan Zee* en 'Internet Librarian'. In 2014 zijn we (via Skype) onderdeel van het programma van Computers in Libraries en reizen we af naar Bremen, Aarhus en Roskilde. Ook worden we opgenomen in het boek *Makerspaces: a Practical Guide for Librarians*.

Omdat we FryskLab voor een periode van minimaal drie jaar willen uitvoeren, zijn we momenteel hard bezig om de exploitatie rond te krijgen. We zoeken actief de samenwerking met partners uit bijvoorbeeld het onderwijs, maar zeker ook het bedrijfsleven. Dat we bij deze, deels nieuwe partners, als bibliotheek in beeld zijn is echter al een prachtig resultaat. ■

“HET VERSCHIJNSEL FABLAB IS EEN PRACHTIGE MANIFESTATIE VAN EEN ANDERE ROL VAN DE BIBLIOTHEEK, ZONDER AFSTAND TE NEMEN VAN DE KERNWAARDE.”

> <http://www.frysklab.nl>